

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Adviesraad Sociaal Domein

Bezoekadres:
Haven Zuidzijde 30
7607 EW Almelo

telefoon: **(0546) 54 11 11**
e-mail: **gemeente@almelo.nl**
internet: **www.almelo.nl**

Uw brief 14-07-2022	Uw kenmerk	Ons kenmerk UIT - 22106417	Datum 22 november 2022
Bijlage(n) 1	Doorkiesnummer 0546-54 11 11	Behandeld door A Eggen	Zaaknummer
Onderwerp Vaststelling gewijzigde beleidsregels Wet Inburgering 2021			

Geachte leden van de Adviesraad Sociaal Domein,

Met veel belangstelling heeft het college kennis genomen van uw uitgebreide brief ten aanzien van de concept beleidsregels Wet Inburgering 2021, waarin u adviezen geeft en vragen stelt over de wijze waarop de nieuwe Wet Inburgering uitgevoerd zal gaan worden in Almelo. U geeft hiermee blijk van grote betrokkenheid en kennis van zaken waarmee het college haar voordeel kan doen. Het college bedankt u hiervoor en heeft naar aanleiding van uw vragen en opmerkingen de beleidsregels gewijzigd vastgesteld.

Door uw vragen te beantwoorden neemt het college u mee in de wijze waarop wij de afgelopen drie jaar gewerkt hebben aan de implementatie van de nieuwe Wet en de manier waarop wij invulling geven aan het inburgeringsbeleid. Daarbij reflecteren wij op uw adviezen en, naar aanleiding hiervan, gaan we in op de punten waarop de beleidsregels aangescherpt zijn.

Wij hopen dat wij u met deze reactie voldoende inzicht en vertrouwen geven in onze aanpak van de nieuwe Wet Inburgering. We hebben een goede start gemaakt maar blijven de komende jaren kritisch naar de uitwerking ervan kijken waarbij ervaringen van de inburgeraars zelf uiteraard ook worden meegewogen.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Almelo,
de secretaris,

de burgemeester,

Bijlage: Beantwoording vragen en opmerkingen

1 *Wat is de visie op inburgering en integratie?*

In Almelo krijgen nieuwkomers de kans om volwaardig mee te kunnen doen aan de samenleving waarbij inburgering als middel gezien wordt om integratie te bereiken. Dit vraagt een samenspel tussen nieuwkomers en de ontvangende samenleving. Nieuwkomers werken aan taal, onderwijs, participatie en werk. De overheid schept de randvoorwaarden. De samenleving nodigt uit en ondersteunt. Zo gaat inburgering beter en sneller.

2 *Welke rol hebben nieuwkomers in de Almelose samenleving?*

De Wet Inburgering is een manier om mensen te helpen met hun integratie in Nederland. Integratie betekent letterlijk "opname in een (groter) geheel", het moment dat je er echt bij hoort. Dit kan een langdurig proces zijn dat vraagt om wederzijds begrip. Het behalen van een diploma is een goed begin. Het gaat er vervolgens om wat er in de praktijk gebeurt. Hoe iemand het geleerde in de praktijk kan oefenen.

In Almelo zien wij integratie als een gedeelde verantwoordelijkheid van zowel nieuwkomers als van de ontvangende samenleving. Dit vraagt dus niet alleen inspanning van nieuwkomers (om de taal te leren en mee te doen), maar ook inspanningen van ons als gemeente. Ook hier hebben wij een belangrijke rol in door het beleid niet alleen te richten op de inburgeraar, maar ook op de samenleving.

3 *Hoe ziet het inburgeringsaanbod eruit? Hoe worden taal en inburgering verbonden met werk, opleiding en participatie? Is er samenwerking met andere gemeenten en organisaties binnen de gemeente, bijvoorbeeld op het gebied van best practices?*

Inburgeringsaanbod

In Almelo zijn veel partijen al jaren actief met nieuwkomers: taalscholen, de bibliotheek, Vluchtelingenwerk, welzijnsorganisatie Avedan, stichting Present et cetera. Er was echter geen sprake van een integraal aanbod. Daarom zijn inspanningen nu gericht op het versterken van de samenhang in het huidige aanbod. Hierin staan een duidelijk aanspreekpunt, regie en integrale trajecten richting werk, opleiding en passend taalaanbod centraal.

Integrale aanpak en regie

In Almelo gaan we uit van de basis die er al is en versterken we deze om te komen tot een samenhangend en integraal geheel. Dat houdt in dat we samen werken aan een plan. Elke partij heeft daar haar eigen rol in. We weten van elkaar wie wat doet en wanneer. Zo vullen samenwerkende partijen elkaar aan en dat helpt de inburgeraar verder.

De regierol wordt opgepakt door team Inburgering. Het team bestaat uit coaches die zich specifiek bezig houden met de begeleiding van inburgeraars en een beleidsadviseur. Het team werkt zowel vanuit de Wet inburgering 2021 als vanuit de P-Wet en stemt uitvoering en beleid nauw op elkaar af.

Coaches Inburgering zijn het aanspreekpunt voor inburgeraars en samenwerkende partijen. Zij nemen initiatieven op het gebied van scholing, (vrijwilligers)werk, zorg en welzijn. Zij coachen, begeleiden en ondersteunen de nieuwkomer waarbij uitgegaan wordt van het zelfsturend vermogen van mensen.

Duale trajecten

De focus ligt op taal. In regionaal verband zijn na zorgvuldige aanbestedingsprocedures, een aantal taalscholen geselecteerd voor de verschillende leerroutes. Daarnaast wordt vanaf de start formeel en informeel taalaanbod gecombineerd. Het Taalpunt is een belangrijke partner hierbij (vrijwillige taalmaatjes) en ook Vluchtelingenwerk Almelo verzorgt informeel taalaanbod. Door dit vanaf de start te combineren leren mensen sneller; professionals en vrijwilligers vullen elkaar aan. Al snel gaan mensen ook participeren. Dat wil zeggen, activiteiten doen die bijdragen aan de inburgering. Dat kan heel laagdrempelig zijn zoals buurtgenoten helpen met de tuin (stichting Present) tot aan vrijwilligerswerk via het platform Almelo voor elkaar (Avedan). Ook kunnen inburgeraars betaald werk combineren met de taallessen waarbij de coach Inburgering nauw samenwerkt met het WerkgeverServicePunt.

Voor de Z-route geldt een urenverplichting (800 uur taal en 800 uur participatie). In Almelo hebben we er voor gekozen om hierbij een nauwe samenwerking aan te gaan met Avedan. Binnen drie maanden na de start van het inburgeringstraject gaan inburgeraars minimaal zes uur per week vrijwilligerswerk doen. Een speciaal voor deze doelgroep aangestelde coördinator werft op basis van een persoonlijk profiel vrijwilligersplekken en is aanspreekpunt voor de inburgeraar en voor de organisatie waar deze is geplaatst. Voor nieuwkomers die om verschillende redenen meer begeleiding en veiligheid nodig hebben, zijn we in gesprek met Ontplooi om werkervaringsplekken aan te bieden.

Regionale samenwerking

Bij de implementatie van de Wet inburgering heeft Almelo nauw samengewerkt met de overige dertien Twentse gemeenten. Vanuit de gemeente is deelgenomen aan regionale werkgroepen waarin de verschillende taken zijn ontwikkeld en uitgewerkt zoals de brede intake en Plan Inburgering en Participatie (PIP), financiële ontzorging en de MAP (module Arbeidsparticipatie). Ook zijn de aanbestedingen van de drie leerroutes samen opgepakt, heeft Almelo de pilot 'duale trajecten' in subregionaal verband uitgevoerd en is in samenwerking met Humanitas Twente de training 'Financiële zelfredzaamheid' in regionaal verband georganiseerd. Ook na de invoering van de nieuwe Wet vindt er nog steeds overleg plaats waarin informatie en good practices gedeeld worden. Op diverse terreinen wordt intensief samengewerkt, bijvoorbeeld binnen het train-de trainer traject MAP en de pilot financiële ontzorging.

4 Hoe ziet de Maatschappelijke begeleiding eruit?

Ondersteuning bij het integratieproces wordt geboden door Stichting Vluchtelingenwerk Almelo (SVWA) in de vorm van Maatschappelijke begeleiding. Deze begeleiding van statushouders is gericht op het regelen van praktische zaken en het vergroten van de kennis van de Nederlandse samenleving. Doel is versterking van de zelfredzaamheid en participatie van nieuwkomers.

De maatschappelijke begeleiding bestaat uit de volgende onderdelen:

1 Praktische hulp: Ondersteuning en coaching van statushouders bij het regelwerk en postbehandeling ten aanzien van wonen, zorg, inkomen, verzekeringen en overige basisvoorzieningen.

2 Stimuleren van participatie, integratie & zelfredzaamheid: Begeleiding en coaching ten behoeve van een actieve en positieve inzet om in de Almelose samenleving te kunnen participeren. Kennismaking met lokale (maatschappelijke) organisaties zoals buurthuis, vrijwilligersorganisaties, de bibliotheek, verenigingen, clubs en welzijnsorganisaties. Begeleiding draagt bij aan toename van zelfredzaamheid en participatie, bekendheid met de lokale samenleving en verbreding van contacten met Almelose inwoners.

3 Uitvoering van het participatieverklaringstraject (PVT): Het PVT bestaat voor alle inburgeringsplichtigen uit twee onderdelen: een inleiding in de kernwaarden en de ondertekening van de participatieverklaring. Als (minimaal) vormvoorschrift voor de invulling van de inleiding in de kernwaarden, moet het PVT een activiteit of excursie omvatten. In Almelo is gekozen voor een bezoek aan de bibliotheek.

Activiteiten SVWA in het kader van de nieuwe Wet Inburgering:

- 8-12 maanden 1:1 begeleiding van inburgeraars (vaste begeleider);
- Begeleiding 'achter de voordeur': hele gezin in beeld;
- Na 8-12 maanden overdracht naar spreekuur;
- Werving van meer vrijwilligers waaronder jongerencoaches;
- Deskundigheidsbevordering van medewerkers/vrijwilligers;
- Professionalisering van ICT /gegevensuitwisseling met gemeente;
- Afbakening van doelgroep. Oudkomers worden doorverwezen naar voorliggende voorzieningen in de wijk;
- Nauwe samenwerking tussen SVWA, gemeente en Stadsbank op het gebied van financiële ontzorging en financiële zelfredzaamheid van inburgeraars.

5 Hoe monitort de gemeente de begeleiding en hoe handhaaft ze die?

In de Wet is vastgelegd dat gemeenten gedurende het gehele inburgeringstraject de taak krijgen om tussentijds de ontwikkelingen en vorderingen van de uitvoering van het PIP te monitoren. Op die manier kunnen gemeenten hun regierol op de uitvoering van inburgering goed vormgeven en waar nodig gedurende het traject bijsturen. Van gemeenten wordt in ieder geval verwacht dat er periodiek contact wordt gelegd met de inburgeringsplichtige om de voortgang van de inburgering op basis van het PIP te bespreken. Er wordt voornamelijk uitgegaan van een minimum aantal van twee gesprekken gedurende de eerste twaalf maanden na aanvang van de inburgeringstermijn. In Hoofdstuk 4 Artikel 7 van de beleidsregels (Voortgangsgesprekken en Monitoring) is dit opgenomen. Het college heeft hierbij de verantwoordelijkheid om de relevante informatie over de inburgeringsplichtige vanuit bijvoorbeeld de cursusinstelling en werkgever op te halen. Tijdens de voortgangsgesprekken wordt onder andere besproken of de vastgestelde leerroute voldoende aansluit bij de capaciteiten en persoonlijke situatie van de inburgeraar. Wanneer blijkt dat dit niet het geval is, kan in samenspraak met de inburgeringsplichtige worden bepaald dat via een andere leerroute aan de inburgeringsplicht wordt voldaan.

De voortgangsgesprekken worden door de coach Inburgering gevoerd. Tijdens de brede intake worden inburgeraars hierover geïnformeerd en ook in de folder Inburgering in eigen taal, staat de verplichting hiertoe vermeld.

Na vijf maanden wordt er een voortgangsgesprek gevoerd in het kader van financiële ontzorging door de Stadsbank. Wettelijk worden inburgeraars verplicht zes maanden ontzorgd maar in sommige gevallen kan dit – in overleg met de inburgeraar – met zes maanden verlengd worden.

In navolging van uw advies is in Hoofdstuk 4 artikel 7 (Voortgangsgesprekken en monitoring) van de beleidsregels het volgende opgenomen:

4. Vijf maanden na vaststelling van het PIP wordt door het college beoordeeld of de wettelijke verplichting tot financiële ontzorging met zes maanden moet worden verlengd.

In de Artikelsgewijze toelichting wordt Artikel 7 punt 4 nader toegelicht.

Handhaving

Handhaving wordt uitgebreid beschreven in Hoofdstuk 8 (Artikel 12-14) van de beleidsregels. Hierbij kan worden opgemerkt dat wij uitgaan van de aanbevelingen uit de Handreiking Naleving nieuwe Wet Inburgering van de VNG. In deze handreiking wordt uiteen gezet dat handhaving meer omvat dan uitsluitend het opleggen van een boete of maatregel aan inburgeraars. Sanctionering wordt gezien als het sluitstuk van handhaven van de verplichtingen op grond van de Wet. Het is een allerlaatste redmiddel om onwillige inburgeraars te stimuleren alsnog hun verplichtingen na te komen. Handhaving beoogt daarom ook en vooral het stimuleren van de spontane naleving van de wet- en regelgeving. Daarbij helpen heldere communicatie en passende dienstverlening.

6 Voor de uitvoering van de Wi2021 ontvangen gemeenten structureel rijksbudget. Ze kunnen daarnaast in de eigen begroting meer middelen vrijmaken zoals voor intensievere begeleiding of ondersteuning aan extra doelgroepen zoals gezinsmigranten. Wil de gemeente dit en zou dit wel of niet bij een visie passen?

Vanaf 2022 worden er meer middelen vanuit projectgeld Inburgering beschikbaar gesteld voor intensievere maatschappelijke begeleiding. Aan iedere inburgeraar wordt een jaar lang een contactpersoon gekoppeld die wekelijks op huisbezoek gaat. Zo is er zicht op het hele gezin en wordt (preventief) ondersteuning geboden op diverse leefgebieden. Daarnaast wordt projectgeld beschikbaar gesteld voor verschillende initiatieven, bijvoorbeeld de groepstraining Financiële zelfredzaamheid. Uitgangspunt is dat wij onze taken en verantwoordelijkheden uitvoeren binnen het budget dat wij hiervoor vanuit het Rijk krijgen.

7 Hoe ervaren de inburgeraars in uw gemeenten het inburgeringsbeleid?

Aangezien de Wet vanaf januari 2022 van kracht is, hebben we daar nu nog geen zicht op. Er is wel aandacht voor deze vraag. In de Maatschappelijke vraag 2023 aan Vluchtelingenwerk Almelo is opgenomen dat zij een jaarlijks klanttevredenheidsonderzoek gaan afnemen bij inburgeraars. Daarin zal ook de dienstverlening vanuit het gemeentelijk team Inburgering worden meegenomen.

8 Worden de doelstellingen bereikt?

Het is nog te vroeg om antwoord te kunnen geven op de vraag of onze doelstellingen worden bereikt. In Almelo spannen we ons in ieder geval in voor de volgende maatschappelijke resultaten:

1. Inburgeraars behalen hun hoogst haalbare taalniveau en ontdekken en ontwikkelen hun talenten en vaardigheden;
2. Inburgeraars voelen zich sociaal verbonden met de samenleving en doen naar vermogen mee aan activiteiten;
3. Inburgeraars zijn zo snel mogelijk financieel en maatschappelijk zelfredzaam.

Hierbij hanteren we de volgende uitgangspunten:

1. Om mee te kunnen doen is het belangrijk dat de inburgeraar vanaf de start de juiste kennis ontvangt over de Nederlandse maatschappij en de mogelijkheden op de arbeidsmarkt. Inburgeraars leren welke talenten en vaardigheden zij hebben en waar hun kansen liggen op de arbeidsmarkt (Module Arbeidsmarkt & Participatie training);
2. Het combineren van taal, participatie en werk helpt om te oefenen in de praktijk en daardoor sneller mee te doen. Dit is voor elke leerroute belangrijk;
3. Omdat iedereen anders is, is maatwerk belangrijk. We hebben aandacht voor de verschillen tussen mensen;

4. Om te weten wat iemand kan en een passende route uit te kunnen stippelen (PIP) is het nodig iemand goed te leren kennen. Daarom investeren we in tijd en aandacht aan de voorkant van het proces;
5. Inburgeren vraagt rust in de omgeving van de inburgeraar. Daarom is er oog voor de context. Het hele gezin speelt een rol. We hebben aandacht voor de kinderen en een passende vorm van kinderopvang en onderwijs, zodat dit geen belemmerende factor vormt;
6. Kwaliteit van inburgering staat hoog in het vaandel. De taalscholen waar wij de leerroutes inkopen hebben het Blik op Werk keurmerk en werken in nauwe verbinding met gemeente en samenwerkingspartners;
7. Inburgering is een wettelijke verplichting en gaat gepaard met regels. We wijzen mensen hier actief op en sanctioneren op passende wijze als dat nodig blijkt te zijn.

9 *Wat wordt er gedaan met de groep die nog onder de oude regelgeving valt? Is er overgangsbeleid?*

De zgn. 'Ondertussen-groep'

Voor inburgeraars die vallen onder de oude wetgeving starten we vanaf oktober 2022 met het project 'Statusbouwers: samen bouwen aan een toekomst'. Het project wordt uitgevoerd door ADG Dienstengroep, Timing en Asito en heeft als doel de deelnemers binnen een jaar uit te laten stromen naar een duurzame werkplek. Jobcoaching en de inzet van buddy's worden hierbij gezien als belangrijke succesfactoren. Wanneer de aanpak succesvol blijkt, wordt ook in 2023/2024 hierop ingezet.

10 *Wat is de samenhang met andere beleidsterreinen zoals onderwijs en huisvesting?*

Huisvesting van statushouders is een wettelijke taak die uitgevoerd wordt binnen het team Inburgering. Daarnaast maakt de beleidsadviseur Inburgering ook deel uit van het team Beleid, Contractmanagement & Kwaliteit binnen Uitvoering Sociaal. Op deze manier wordt de samenhang tussen de verschillende beleidsterreinen, waaronder onderwijs, gewaarborgd.

11 *Waaruit bestaat de brede intake?*

De brede intake bestaat uit een welkomgesprek, een uitgebreide vragenlijst in de eigen taal, de leerbaarheidstoets en het eindgesprek waarin het Plan Inburgering en Participatie (PIP) wordt besproken. Dit plan vormt tevens de beschikking. In het plan stippelt de coach samen met de inburgeraar de route uit. De coach zorgt voor de juiste informatie en monitort de voortgang.

Binnen de brede intake komt in ieder geval het volgende aan bod: gevolgd onderwijs en werkervaring in land van herkomst; persoonlijke omstandigheden zoals fysieke en mentale gezondheid, gezinssituatie en sociaal netwerk; mogelijkheid om kind deel te laten nemen aan voor- of vroegschoolse opvang; deelname informeel taalaanbod; leerroute; mogelijkheden, interesses en intensiteit participatie activiteiten; mate van zelfredzaamheid; huisvesting; maatschappelijke begeleiding; deelname aan MAP en PVT; financiële zelfredzaamheid en handhaving.

12 *Vanuit onderzoek naar Syrische vluchtelingen en integratie blijkt dat gezondheid een grote invloed heeft op het afronden van de inburgering. Hoe wordt deze factor meegewogen in de brede intake?*

Binnen de brede intake wordt zo veel mogelijk informatie verzameld over iemands startpositie waarbij gezondheid een belangrijk onderdeel vormt. Eventuele psychische en fysieke klachten komen aan de orde en in samenspraak met Vluchtelingenwerk Almelo wordt gekeken naar de mate van belastbaarheid.

- 13** *Wie voert de gesprekken en is er genoeg expertise om in te schatten of dit een mogelijke rol kan spelen?*
- 14** *Is er hierin voldoende kennis van cultuurverschillen?*
- 15** *Meer breed gezien: Welke kennis, opleiding en ervaring is nodig om deze inschattingen goed te kunnen maken? Belangrijk hiervoor professionals met ervaring in te zetten. In de beleidsregels staat niets over kwaliteitseisen aan de intakepersoneel en over welke expertise deze dienen te beschikken.*

De coaches Inburgering zijn geselecteerd op hun affiniteit met, en kennis van de doelgroep en hebben een opleiding op sociaal-maatschappelijk vlak. Zij functioneren allen op HBO werk- en denkniveau. Binnen de brede intake maken zij gebruik van de tool 'Mijn positieve gezondheid'. Deze brede benadering draagt bij aan het in kaart brengen van de fysieke en mentale gezondheid en wordt meegenomen bij de inschatting van mogelijkheden voor inburgering en werk. Tevens dient het als signaleringsmiddel voor eventuele doorverwijzing naar meer specifieke hulpverlening, o.a. ter toetsing in het kader van medische vrijstelling: <https://mijnpositievegezondheid.nl/>.

Door de coaches wordt verder gebruik gemaakt van voorlichtingsmaterialen van het landelijk expertisecentrum Pharos. In de welkomtas zit de folder 'Als je stress hebt, veel denkt en slecht slaapt' in de moedertaal. Deze folder is specifiek ontwikkeld voor vluchtelingen over psychische klachten gericht op zelfhulp.

Ook wordt er momenteel binnen team inburgering een afstudeeropdracht uitgevoerd waarbij de onderzoeksvraag luidt:

Wat hebben coaches (inburgering) nodig om psychische klachten bij statushouders te signaleren tijdens de (brede) intake?

- 16** *Opvoeding en ouderschap spelen ook een belangrijke rol in het inburgeringstraject, echter wordt deze niet teruggezien. Terwijl het juist ouders zijn die met de vele, ook negatieve facetten van inburgering voor de kinderen te maken krijgen. In de brede intake pleiten we daarom om aandacht te hebben voor de rol van opvoeding en ouderschap en de situatie van de kinderen.*

In uw advies geeft u aan dat opvoeding en ouderschap een belangrijke rol spelen in het inburgeringstraject. Dit wordt door ons onderschreven. Het is een thema dat op verschillende manieren belegd is bij onze partners:

- Binnen de Maatschappelijke begeleiding door Vluchtelingenwerk krijgt iedere inburgeraar het eerste jaar wekelijks 1:1 begeleiding 'achter de voordeur' door een vast contactpersoon. Als gemeente hebben we hier bewust op ingezet omdat we het belangrijk vinden om het gehele gezin in beeld te hebben. Op deze manier kunnen opvoedingsvraagstukken preventief opgepakt worden, is er aandacht voor het welzijn van kinderen, m.n. op het gebied van school en vrije tijdsbesteding en kan zo nodig doorverwezen worden naar het wijkteam;
- Onderwijsinstellingen behandelen het thema binnen hun lesaanbod;
- Binnen de PVT wordt opvoeding en ouderschap besproken.

- 17** *Een belangrijke factor die nog niet terug te vinden is in de beleidsregels is het financieel ontzorgen van de inburgeraar. De financiële situatie van deze personen is vaak complex en op het moment dat hier geen aandacht voor is, kan dit grote invloed hebben op het doorlopen van de inburgering. Hoe gaat de gemeente hiermee om?*

Uitwerking wettelijke taak: Financieel ontzorgen

In de beleidsregels wordt verwezen naar de ontzorgingsverplichting (Hoofdstuk 6, artikel 9.3): *Het PIP voor bijstandsuitkeringsgerechtigde inburgeringsplichtigen met een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd bevat, naast het bepaalde in het eerste en tweede lid, de ontzorgingsbeschikking op grond van artikel 56a Participatiewet.*

In de praktijk betekent dit dat wij sinds 1 januari 2022 de verplichting hebben om alle (bijstandsgerechtigde) inburgeraars financieel te ontzorgen gedurende zes maanden. Hiermee wordt bedoeld het vanuit de bijstandsuitkering betalen van de huur, de rekeningen voor gas, water en stroom en de verplichte zorgverzekering en gaat in op het moment dat het recht op bijstand ontstaat.

Stadsbank en groepsaanbod

In samenwerking met de Stadsbank Oost Nederland en negen andere Twentse gemeenten zetten we in 2022/2023 een verkenning uit voor een regionale aanpak Financieel Ontzorgen. Deze aanpak houdt in dat zodra er bijstand is toegekend aan een inburgeraar, de Stadsbank een budgetbeheerrekening opent waarmee de Stadsbank betalingen verricht van huur, gas, water, stroom en zorgverzekering (budgetplan). Het restant wordt op de bankrekening van de inburgeraar gestort. Door de scheiding van beheer en begeleiding heeft de Stadsbank geen inzicht in het bestedingsgedrag of de ontwikkeling van zelfredzaamheid van de inburgeraar. De begeleiding wordt namelijk uitgevoerd door Vluchtelingenwerk Almelo. De eerder genoemde wekelijkse huisbezoeken staan hiermee grotendeels in het teken van financiële zelfredzaamheid van de inburgeraar.

Naast 1 op 1 begeleiding zetten we ook in op groepstrainingen. Afgelopen jaar heeft Humanitas Twente, in opdracht van de gemeente Almelo, de training Financiële zelfredzaamheid ontwikkeld en uitgevoerd. De training in eigen taal bestond uit zeven bijeenkomsten waarin o.a. leren budgetteren en het maken van een maandbegroting aan de orde kwamen. De training wordt ondersteund door Geldplan van Nibud.

In navolging van uw advies is in Hoofdstuk 2 Artikel 3 van de beleidsregels het volgende opgenomen:

3. Het college draagt zorg dat de brede intake wordt afgenomen door een medewerker met relevante beroepskwalificaties en voldoet aan de gestelde opleidingseisen.

In de Artikelsgewijze toelichting wordt Artikel 3 punt 4 nader toegelicht.

In navolging van uw advies wordt in Hoofdstuk 4 artikel 7 (Voortgangsgesprekken en monitoring) van de beleidsregels het volgende opgenomen:

7. Vijf maanden na vaststelling van het PIP wordt door het college beoordeeld of de wettelijke verplichting tot financiële ontzorging met zes maanden moet worden verlengd.

In Artikel 3 van de Artikelsgewijze toelichting worden de verschillende onderdelen van de brede intake beschreven waaronder het verstrekken van informatie m.b.t. de wettelijk verplichte financiële ontzorging.

In Artikel 9 van de Artikelsgewijze toelichting wordt een toelichting gegeven op de aanpak financiële ontzorging.

Adviesraad: 'Een andere succesfactor is een zo kort mogelijke opvangperiode voor een goede start. Hoe korter de opvangprocedure en hoe zinvoller de tijdsbesteding in de opvang (taallessen, vrijwilligerswerk), des te beter de beheersing van het Nederlands en des te gunstiger de arbeidsmarktpositie. Het is dus belangrijk de brede intake zo snel mogelijk te starten. Hierin is de samenwerking met COA en andere instanties ook belangrijk'.

18 Hoe is de samenwerking met andere partijen geregeld?

En de overdracht?

In de beleidsregels is terug te lezen (Hoofdstuk 2, artikel 3) dat wij net als de Adviesraad een snelle start van de inburgering belangrijk vinden. Binnen zes weken nadat de inburgeringsplichtige gekoppeld is aan Almelo wordt er een welkomgesprek gevoerd en vervolgens wordt er binnen twee weken na het welkomgesprek gestart met het afnemen van de uitgebreide vragenlijst in eigen taal. Het welkomgesprek vindt veelal plaats op een AZC en bij dit gesprek is tevens de casemanager van het COA aanwezig. Relevante informatie wordt uitgewisseld tussen gemeente, COA en inburgeraar, o.a. over vervolgstappen inburgering, gezondheid en huisvesting. Na huisvesting wordt het dossier via het Taakstelling Volg Systeem (TVS) door het COA aan de coach Inburgering overgedragen.

De coaches Inburgering spreken inburgeraars dus vanaf de start. Dat kan zowel op het AZC zijn als in de gemeente. Nadat men gekoppeld is aan Almelo volgt een periode van 'het leren kennen van de inburgeraar'. Deze periode van maximaal 10 weken is onderdeel van de brede intake.

Taaleis, leerroutes en MAP

Adviesraad: Een goede brede intake is hiervoor de basis. Het is erg belangrijk hierin mee te nemen dat de groep heterogeen is: hoogopgeleid, analfabeet, de rol van psychische problematiek. De keuze voor welke taaleis reëel is (veel mensen halen dit niet, ook al niet toen het A2 was in plaats van B1), de leerroute die het beste past en de MAP is afhankelijk van informatie uit de brede intake.

19 In hoeverre is hier zicht op hoe de situatie is in Almelo en wat nodig is voor burgerschap?

Binnen de brede intake wordt de leerbaarheidstoets afgenomen door de coach Inburgering. Om deze toets af te kunnen nemen hebben zij een training gevolgd en zijn zij hiervoor gecertificeerd. De toets geeft enkel aan of iemand in staat is B1 niveau te halen of niet. Wanneer een inburgeraar op basis van de toets niet in staat blijkt de B1 route te volgen wordt verwezen naar de Z-route. Jongeren onder de 28 jaar die een vervolgopleiding willen gaan doen op MBO-HBO of universitair niveau gaan de Onderwijsroute volgen. Bij twijfel over de uitslag van de toets, bijvoorbeeld naar aanleiding van iemands vooropleiding en werkervaring in land van herkomst, kan de coach een second opinion laten afnemen bij een erkende onderwijsinstelling. Dit is inmiddels twee keer gebeurd.

20 Wat zijn de mogelijkheden om ook informeel taal te leren?

21 Hoe worden de mensen gekoppeld aan het werkveld? Is er daar sprake van samenwerkingsverbanden?

Dualiteit & Informeel taalaanbod

Het leren van de taal op een informele manier is een belangrijke pijler binnen de nieuwe Wet. Er wordt een samenwerking aangegaan met Avedan om inburgeraars binnen de Z-route te

bemiddelen naar vrijwilligerswerk. Vrijwilligerswerk is namelijk een goed middel om mee te doen in de samenleving. Het helpt bij taalontwikkeling, vergroten van het netwerk en ontwikkeling van zelfredzaamheid. Ook het Taalpunt wordt bij deze aanpak betrokken. Het Taalpunt is een samenwerking tussen Avedan, de Bibliotheek, ROC van Twente, Stichting Lezen & Schrijven en de Gemeente Almelo. Zij bieden een informeel taaltraject. Denk hierbij aan 1:1 taalcoaching, de leeskring en het praathuis. Tevens kan deelgenomen worden aan diverse activiteiten/projecten zoals Gezond in je Wijk en het project In je Kracht.

Het organiseren van duale trajecten voor inburgeraars binnen de B1 route is een taak van de coaches Inburgering in samenwerking met het WerkgeverServicepunt. Het gaat hierbij veelal om betaald werk in deeltijd. Eén van de coaches volgt momenteel de opleiding tot jobcoach en het ligt in de lijn hem in te zetten bij bedrijven waar inburgeraars tijdens hun inburgering aan het werk kunnen en sneller de Nederlandse taal kunnen leren. Jobcoaching wordt hierbij gezien als een belangrijke succesfactor.

22 Hoe is er zicht op de kwaliteit van de bureaus die taallessen aanbieden?

Zoals eerder benoemd, zijn de afgelopen drie jaar de veertien Twentse gemeenten intensief samen opgetrokken in de voorbereidingen op de nieuwe Wet. De aanbestedingen voor de drie leerroutes zijn gezamenlijk uitgezet en de controle op de naleving van de criteria waaraan moet worden voldaan, is goed geregeld. Het contractmanagement voor de B1 – en de Onderwijsroute hebben we in gezamenlijkheid belegd bij de gemeente Enschede en voor de Z route ligt dit bij de gemeente Wierden. Er zijn korte lijnen met de geselecteerde taalscholen, de coaches en de beleidsadviseurs. Periodieke evaluaties vinden plaats aan de hand van kwartaalrapportages.

23 Wanneer is het beleid geslaagd?

Wanneer nieuwkomers in onze stad verzekerd zijn van een kwalitatief goed (taal)aanbod en ondersteuning op maat, zodat zij binnen drie jaar hun inburgeringsexamen behaald hebben en voldoende toegerust zijn om kansen op een zelfstandig bestaan te benutten.

24 Hoe is de monitoring op de individuele inburgeraar geregeld?

Hiervoor verwijzen wij u naar de beantwoording van vraag 5.

25 Wordt er tussentijds geëvalueerd en zo ja wat?

26 Wat werkt wel en wat werkt niet?

Op diverse onderdelen vinden jaarlijks evaluaties plaats aangezien het gaat om pilots en we de komende jaren inzicht willen krijgen in wat werkt en wat niet werkt. Het gaat hierbij om de volgende onderdelen:

- Samenwerking met Stadsbank: Financieel ontzorgen.
- Avedan: bemiddeling naar vrijwilligerswerk binnen de Z-route (800 uur participatie)
- MAP training (sub)regionaal
- Bemiddeling naar werk in samenwerking met WGSP en Timing uitzendbureau.

Verder wordt de Wet Inburgering opgenomen in de gemeentelijke maandelijkse Monitor Sociaal Domein. Indicatoren zijn het aantal inburgeraars (verdeeld naar statushouders en gezinsmigranten), gevolgde leerroute, plaatsing naar (vrijwilligers)werk, werkervaringsplekken en stages.

Gegevensverzameling door CBS

Ook vanuit de overheid wordt aan monitoring en evaluatie een belangrijke rol toebedeeld vanuit de ambitie van een lerend en adaptief stelsel. De uitkomsten van de periodieke

monitoring worden gebruikt om zo nodig bij te sturen. Het CBS gaat data verzamelen en jaarlijks monitoren hoe het gaat. Het CBS publiceert jaarlijks de landelijke cijfers over inburgering in een dashboard. Daarop is straks per gemeente bijvoorbeeld te zien hoeveel inburgeraars er zijn, welke leerroutes ze volgen, hoe lang het inburgeringstraject duurt en hoeveel diploma's worden uitgereikt.

In navolging van uw advies is in Hoofdstuk 4 artikel 7 (Voortgangsgesprekken en monitoring) van de beleidsregels het volgende opgenomen:

5. Het college levert data aan het CBS ten behoeve van de doelen van de Wet Inburgering 2021.

6. De Wet Inburgering 2021 wordt opgenomen in de gemeentelijke Monitor Sociaal Domein.

In de Artikelsgewijze toelichting worden Artikel 7 punt 5 en 6 nader toegelicht.
